

รายงานการจัดการความรู้
(KM-Knowledge Management)

เรื่อง การแต่งกายเครื่องแบบข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จัดทำโดย

คณะทำงานจัดการองค์ความรู้
เทศบาลตำบลดงสมบูรณ์
อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

สารบัญ

คำนำ	๑
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกาก็)	๓
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)	๕
การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๙
ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก (แพรแถบสี)	๑๒
อินทราณเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกาก็) ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๑๓
อินทราณเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกาก็) ของลูกจ้างประจำ	๑๗
อินทราณของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)	๑๙
อินทราณสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	๒๒
เครื่องหมายแสดงประเภทสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	๒๕
คำถามที่พบบ่อยๆเกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ	๒๖

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี)

ข้าราชการ พนักงานส่วนตำบลที่บรรจุใหม่และปฏิบัติงานอยู่ที่เดิมหรือผู้บริหารท้องถิ่นรวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่นรวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่นหลายท่านอาจเคยสงสัยว่าตนเองนั้นแต่งกายเครื่องแบบข้าราชการ ได้ถูกต้องหรือไม่ นั้นเวลาที่เห็นข้าราชการฯ คนอื่นสวมใส่เครื่องแบบมาปฏิบัติราชการและในงานพิธีการมีการแต่งกายด้วยชุดขาวทั้งชุดหรือบางงานพิธีทำไมถึงแต่งเสื้อสีขาวกางเกงกระโปรงสีดำ ทำไมไม่ใส่สีขาวล้วนเพราะอะไร เดี่ยวเราจะมีความรู้เรื่องนี้ มาแลกเปลี่ยนกันให้เข้าใจเป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันนะค่ะว่าเครื่องแบบข้าราชการท้องถิ่นแต่ละชุดเค้ามีชื่อเรียกที่เป็นทางการว่าและการประดับอินทรธนู การติดแพรแถบ การติดสังกัด และป้ายชื่อตนประดับอย่างไรจึงเรียกว่าถูกต้องลอง มาศึกษาเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นซึ่งกฎกระทรวง ๑๑ ฉบับที่ (พ.ศ.๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ ได้ระบุไว้กันค่ะ

๑. เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) มี ๒ ประเภท

๑.๑ เครื่องแบบสีกากีคอพับ (แขนยาว/แขนสั้น)

๑.๒ เครื่องแบบสีกากีคอแบะ

ตัวอย่างเครื่องแบบชุดสีกากีคอพับ (แขนยาว/แขนสั้น)

เครื่องแบบสีกากีคอพับแขนยาว

สวมเนื้องัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 5

สุภาพบุรุษ

- ◆ เสื้อคอพับแขนยาวสีกากี
- ◆ กางเกงขายาวสีกากี
- ◆ เข็มขัดทำด้วยสายผ้าสีกากี หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพุ่มนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดกุญแจ
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มลิ้นหรือหุ้มข้อ หรือรัดดูเทียมหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาล
- ◆ ถุงเท้าสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาล สีสเดียวกับรองเท้า
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครครุฑติดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทหรณุนสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสีกากีคอพับแขนยาว

สวมเนื้องัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 5

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อคอพับแขนยาวสีกากี
- ◆ กระโปรงยาวปิดเข้าสีกากี
- ◆ เข็มขัดทำด้วยสายผ้าสีกากี หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปครุฑพุ่มนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดกุญแจ
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มลิ้นหรือรัดลิ้น หรือรัดดูเทียมหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีสวดสลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครครุฑติดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทหรณุนสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

ตัวอย่างเครื่องแบบชุดสีกากีคอแบะ

เครื่องแบบสีกากีคอแบะแขนสั้น

สวมเนื้องัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

สุภาพบุรุษ

- ◆ เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
- ◆ กางเกงขายาวสีกากี
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มลิ้นหรือหุ้มข้อ หรือรัดดูเทียมหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาล
- ◆ ถุงเท้าสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาล สีสเดียวกับรองเท้า
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครครุฑติดที่ปกคอแบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทหรณุนสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

เครื่องแบบสีกากีคอแบะแขนสั้น

สวมเนื้องัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
- ◆ กระโปรงยาวปิดเข้าสีกากี
- ◆ เข็มขัดทำด้วยผ้าสีกากีสีเดียวกับเสื้อ หัวเข็มขัดสีเหลี่ยมหุ้มผ้าคาดทับเสื้อ
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มลิ้นหรือรัดลิ้น หรือรัดดูเทียมหนังสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลแบบปิดปลายเท้าไม่มีสวดสลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครครุฑติดที่ปกคอแบะด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทหรณุนสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)

๒. เครื่องแบบพิธีการมี ๕ ประเภท

๒.๑ เครื่องแบบปกติขาว

๒.๒ เครื่องแบบปกติกากีคอตติ้ง

๒.๓ เครื่องแบบครึ่งยศ

๒.๔ เครื่องแบบเต็มยศ

๒.๕ เครื่องแบบสโมสร ในที่นี้...ขอพูดถึงเฉพาะเครื่องแบบที่พบเห็นกันบ่อยๆ นะคะ ดังนี้

► **เครื่องแบบปกติขาว (กางเกงขาว+เสื้อขาว)** ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนซ้าย

ชาย ให้ใส่เสื้อแบบราชการสีขาวติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวาใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชฯที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนซ้าย

หญิง ให้ใช้เสื้อมอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลมหรือคอป่าน แขนยาวถึงข้อมือมีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวาที่แนวسابอกมีกระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอแหลม และดุม ๕ สำหรับแบบเสื้อคอป่านมีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋าเป็นกระเป๋าจาะเฉียงเล็กน้อยไม่มีใบปกกระเป๋าและให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำกลาสี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อ ด้านซ้าย

ตัวอย่างเครื่องแบบปกติขาว

เครื่องแบบปกติขาว สวมเมื่อนิตยหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 4	เครื่องแบบปกติขาว สวมเมื่อนิตยหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 4
<p>สุภาพบุรุษ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทิ้งอกเสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋า ◆ กางเกงขาวแบบราชการชายาว ◆ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ 5 เม็ด ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ◆ ถุงเท้าสีดำ ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปกกระเป๋า ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทหรณูพื้นสีทึบลาดสีดำปักคันทองลายช้อยพฤษ์เต็มแผ่นปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ 	<p>สุภาพสตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ เสื้อชั้นนอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป่านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจาะด้านล่าง 2 ข้าง ◆ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกลาสี ◆ กระโปรงสีขาวยาวคลุมเข่า ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ◆ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทหรณูพื้นสีทึบลาดสีดำปักคันทองลายช้อยพฤษ์เต็มแผ่นปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์

➤ เครื่องแบบครึ่งยศ ปกติขาวครึ่งยศหรือ (กางเกงดำ-เสื้อขาว)+เครื่องราชฯ ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรงให้ใช้ผ้าสีทาสีหรือเสิร์จดำประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตัวอย่างเครื่องแบบครึ่งยศ

เครื่องแบบครึ่งยศ สวมเนื้อมัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2	เครื่องแบบครึ่งยศ สวมเนื้อมัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 2
<p>สุภาพบุรุษ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทอกเสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋าทอก ◆ กางเกงชายาวสีดำแบบราชการชายาว ◆ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ 5 เม็ด ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ◆ ถุงเท้าสีดำ ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักดินทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ 	<p>สุภาพสตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลมกระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจะด้านล่าง 2 ข้าง ◆ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเชือกกลาสี ◆ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ◆ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักดินทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
<p>ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)</p>	<p>ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)</p>

➤ ปกติขาวเต็มยศ(กางเกงดำ-เสื้อขาว)+เครื่องราชฯสายสะพาย(ถ้ามี)นิยมแต่งในวันที่ ๕ ธันวาคมมาหาราช ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

ตัวอย่างเครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ สวมเนื้อมัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1	เครื่องแบบเต็มยศ สวมเนื้อมัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1
<p>สุภาพบุรุษ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทอกเสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋าทอก ◆ กางเกงชายาวสีดำแบบราชการชายาว ◆ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ 5 เม็ด ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ◆ ถุงเท้าสีดำ ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักดินทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ 	<p>สุภาพสตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลมกระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจะด้านล่าง 2 ข้าง ◆ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเชือกกลาสี ◆ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ◆ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักดินทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
<p>ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม., ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายแต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ</p>	<p>ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม., ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายแต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ</p>

การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จากภาพตามโมเดลข้างบนนี้ ภาพรวมการแต่งกายข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการประดับเครื่องหมายข้าราชการสำหรับข้าราชการใหม่ทุกท่านจะได้มองเห็นการแต่งกายที่ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ ซึ่งโมเดลเป็นตัวอย่างเครื่องแบบข้าราชการกระทรวงมหาดไทยซึ่งในแต่ละกระทรวงจะมีความแตกต่างกันในส่วนของเครื่องหมายแสดงสังกัดนั่นเอง สามารถอธิบายตามโมเดลได้ ดังนี้

➤ เสื้อ (ชาย - หญิง)

เสื้อสีทึบคอพับ แขนยาวมีกระเป๋ายึดติดหน้าอกข้างละ ๑ กระเป๋ามีแถบอยู่ตรงกลางตามทางแนวตั้งไปปกกระเป๋ารูปมนชายกลางแหลมตัวเสื้อผ่าอกตลอด ติดกระดุมตามแนวอกเสื้อ ๖ เม็ด(รวมกระดุมคอเม็ดบนสุด)ไม่มีจิบด้านหลัง

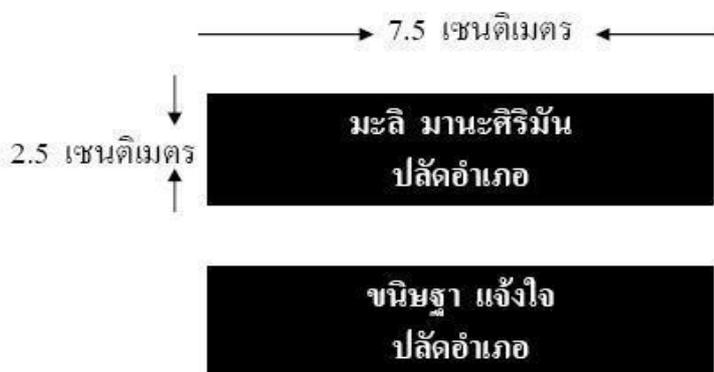
➤ กางเกง และกระโปรง

- กางเกงสีทึบชายยาวขาตรงไม่มีสวดสายไม่พับปลายขากระเป๋ายึดตรงมีซิปลัดหน้าหรือด้านข้างมีจีบหน้าหรือ ไม่มีก็ได้

- กระโปรงสีทึบยาวปิดเข้าปลายปลายบานเล็กน้อยห้ามปลายบานเป็นส้อมหรือตัดปลายยาวครึ่งมีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหรือไม่มีก็ได้แต่ไม่มีจีบรอบ

หมายเหตุ: การแต่งกายชุดสีทึบ เป็นการแต่งกายของข้าราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นระเบียบคนละฉบับ ชุดปกติขาวไม่ใช่ข้าราชการก็แต่งได้

➤ ป้ายชื่อ

ป้ายชื่อพื้นสีดำ แสดงชื่อตัว ไม่มีคำนำหน้าและชื่อตำแหน่งชื่อสกุล ไม่มีสัญลักษณ์และ ขอบขาวติดที่หน้าอก
เสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวาประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร

เข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ๓.๕ เซนติเมตร กว้างยาว ๕ เซนติเมตร มี
ครุฑอยู่ตรงกลางหัวเข็มขัด ขณะคาดเข็มขัดปล่อยชายยาวปลายเข็มขัด ควรโผล่เฉพาะส่วนที่หุ้มด้วยโลหะเท่านั้นหรือไม่
ก็สอดซ่อนปลายไว้

➤ **เครื่องหมายแสดงสังกัด**

เครื่องหมายแสดงสังกัดจะมีความแตกต่างกันในแต่ละกระทรวงในส่วนของ มหาดไทยจะมีลักษณะทำ
ด้วยโลหะโปร่งสีทอง เป็นรูปตราราชสีห์(ห้ามเคลือบพลาสติก)ติดบริเวณคอเสื้อทั้งสองหันหน้าเข้าหากันติดกลางปกเสื้อ

➤ **รองเท้าย**

ชาย เป็นรองเท้ายุ้มสัน หรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำสีน้ำตาล ไม่มีลวดลายถุงเท้าสี
เดียวกับรองเท้า

หญิง เป็นรองเท้ายุ้มสันปิดปลายเท้า หรือรัดสันปิดปลายเท้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ หรือ
สีน้ำตาลไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก(แพรแถบสี)

➤ **แพรแถบ**

หลายคนคงเคยสงสัยเวลาที่เห็นเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น บริเวณด้านซ้ายจะมีแถบสีลักษณะแตกต่างกันแล้วมีความหมายอย่างไร ติดไปเพื่ออะไร ติดเพื่อความสวยงามหรือเปล่าหรือว่าเป็นเครื่องแสดงวิทยฐานะจากนี้ไปคงจะได้เข้าใจเพื่อน ๆ กันมากขึ้นค่ะ

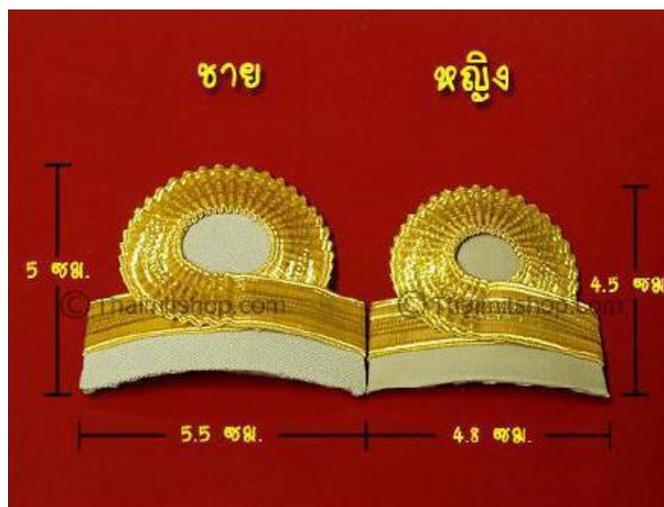
แถบ สีนั้นเรียกว่า “แพรแถบย่อ” ซึ่งจะกี่ชั้น ชั้นละกี่เหรียญก็ตามแต่ซึ่งโดยทั่วไปจะมี ชั้นละ ๓ เหรียญ **แพรแถบ** ทำด้วยทำด้วยผ้าแพรแถบ ไม่มีพลาสติกหุ้มติดที่หน้าอกเหนือกระเป๋า ประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร ในตอนต้นนี้จะกล่าวถึงแพรแถบย่อเหรียญที่ระลึกก่อนเพราะถือเป็นแบบอย่างขั้นต้นที่สามารถประดับได้เหรียญที่ระลึกประดับแพรแถบนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้กรมธนารักษ์จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในวโรกาสต่างๆจะใช้ประดับชุดปกติขาวในงานพิธีการหรือชุดปฏิบัติงาน(ชุดสีกาก็)

อินทราณูเครื่องแบบปฏิบัติราชการ(สีกาก็)ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ระดับซี ๑

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ(ชุดสีกาก็) ๒ แถบ อย่างบาง แถบบนขมวด

ระดับซี ๒

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๑ แถบ แถบบนขมวด

ระดับซี ๓ - ๔

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๒ แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี ๕ - ๖

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๓ แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี ๗ - ๘

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๑ แถบใหญ่ แถบบนขมวด

ระดับซี ๙ ขึ้นไป

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีงาช้าง) ๑ แถบใหญ่แถบบนขมวด เพิ่มครุฑพ่าห์

อินทรรณูเครื่องแบบราชการ (สีงาช้าง) ของลูกจ้างประจำ

ลูกจ้างประจำที่มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีงาช้าง) ๒ แถบเล็กอย่างบางกว้าง ๕ มิลลิเมตรแถบบนขมวดกลมไม่วัต

ปลาย

ลูกจ้างประจำที่มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต้นของข้าราชการระดับ ๒

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีงาช้าง) ๑ แถบ กว้าง ๑ เซนติเมตร อย่างอ่อนแถบบนขมวดกลมไม่วัต

ปลาย

- ลูกจ้ำงประจำผู้ที่มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำระดับ ๓ - ๔ ของข้าราชการ
- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๒ แถบเล็ก อย่างอ่อนแถบบนขมวดกลมไม่ตัวดปลาย

- ลูกจ้ำงประจำผู้ที่มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำระดับ ๕ - ๖ ของข้าราชการ
- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกากี) ๓ แถบเล็ก อย่างอ่อนแถบบนขมวดกลมไม่ตัวดปลาย

อินทรรูของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)

เครื่องแบบพิธีการของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอินทรรูแข็ง กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่าพื้นสั๊กหลาดสีดำติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไป ด้านคอปปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก อินทรรูมีลายดังนี้

- พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๑
- มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบพื้นสีดำล้วนไม่มีช้อยพุกซ์

พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๒

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้าย สีทองลายช่อชัยพฤกษ์มี ดอก ไม่เกิน ๑ ใน ๔ ส่วนของอินทรี

พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๓ และ ๔

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้าย สีทองลายช่อชัยพฤกษ์มี ๒ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรี ไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทรี

พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๕ และ ๖

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้าย สีทองลายช่อชัยพฤกษ์มีดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทรีไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของอินทรี

พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๗ และ ๘

- มีแถบสีทองกว้าง ๕ เซนติเมตรเป็นขอบและปิดด้นสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทรา

พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๙ ขึ้นไป

- ลักษณะเหมือนช่อชัยพฤกษ์ ระดับ ๗ - ๘ แต่เพิ่มเส้นฐานขึ้นมา ๑

อินทราสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

สำหรับการแต่งกายของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมีลักษณะการแต่งกายเหมือนกับข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น เพียงแต่จะแตกต่างกันที่อินทราสำหรับเครื่องแบบผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกท้องถิ่นเท่านั้น ตามโมเดลต่อไปนี้

ผู้บริหารท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- รองนายก
- เลขานุการนายก
- ที่ปรึกษานายก

สมาชิกสภาท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- เทศบาล
- อบต.
- เมืองพัทยา

ผู้ช่วยประธานสภาท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- เลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา
- ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา

เครื่องหมายแสดงประเภทสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น
(สำหรับติดชุดเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) เหนือกระเป๋าเสื้อด้านขวา)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนตำบล

เทศบาล